

Sollefteå kommun

Rektorn vid Junsele skola

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Junsele skola
i Sollefteå kommun

Tillsyn i Junsele skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sollefteå kommun under våren 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Junsele skola besöktes av Skolinspektionen den 29 och 30 januari 2014.

Telefonintervju med skolenhetens kurator genomfördes den 18 februari 2014.

Fakta om skolenheten

Junsele skola tillhör Sollefteå kommun och ligger cirka 8 mil utanför Sollefteå. Verksamheten leds av en rektor och omfattar förskoleklass (F), årskurserna 1–9 och fritidshem. Skolenheten har också sedan hösten 2013 en förberedelseklass för nyanlända elever. Rektorn ansvarar även för Näsåkers skola F–6 och fritidshem samt tre geografiskt utspridda förskolor med fem förskoleavdelningar. Läsåret 2012/13 har 80,7 procent av lärarna i Junsele skola pedagogisk högskoleexamen. Eleverna har tillgång till fritidspedagoger, specialpedagogisk kompetens, kurator, studie- och yrkesvägledare, skolsköterska samt psykolog vid behov. Skolenheten har också en förstelärare.

I Junsele skola finns 176 elever, varav 14 elever i förskoleklass. Årskurserna 1–2 och 3–4 är åldersblandade, övriga klasser är åldershomogena. I årskurs 7 finns två parallellklasser. Lärarna är organiserade i två arbetslag, F–5 och 6–9. I årskurs 7 tar Junsele skola emot elever från Näsåkers skola.

Kunskapsresultat

Skolinspektionen har inte tagit del av någon redovisning av måluppfyllelsen i förskoleklassen vid Junsele skola.

På grund av för få elever finns inga resultat angivna i Skolverkets officiella statistik för årskurs 3 läsåret 2012/13 när det gäller kravnivån för godkänt resultat på samtliga delprov i de nationella ämnesproven i matematik och svenska. Inför tillsynen har Junsele skola redovisat kunskapsresultat till Skolinspektionen. Skolans sammanställning av måluppfyllelsen i årskurs 3 för läsåret 2012/13 visar att 63 procent av eleverna når kunskapskraven i ämnet svenska, 50 procent i svenska som andraspråk och 100 procent i ämnet matematik. I de samhällsorienterande och de naturorienterande ämnena når 90 procent av eleverna kunskapskraven.

Lsåret 2012/13 når, enligt Skolverkets nationella statistik, alla elever i årskurs 6 minst betyget E i alla ämnen, förutom i ämnet teknik där uppgift saknas.

I flera ämnen når eleverna i årskurs 6 i Junsele skola lägre genomsnittlig betygspoäng än riksgenomsnittet. Särskilt lågt är resultatet i ämnet svenska, 9,8 jämfört med rikets 13,2. Även i ämnena bild, engelska, musik och slöjd har

eleverna lägre genomsnittligt betygspoäng jämfört med genomsnittet för riket. I ämnena matematik, idrott och hälsa samt de naturorienterande- och samhällsorienterande ämnena ligger resultaten i paritet med resultaten för riket. I ämnet hem- och konsumentkunskap uppvisar eleverna högre resultat än riket.

I Skolverkets officiella statistik avseende läsåret 2012/13 framgår att 92,9 procent av eleverna i årskurs 9 uppnår målen i alla ämnen jämfört med 77 procent i riket. Samma år varierar andelen elever som når målen i respektive ämne mellan 92,9 och 96,4. År 2011 når alla elever målen i alla ämnen i årskurs 9. År 2010 och 2012 är det endast i några enskilda ämnen som inte alla elever når målen.

Mellan åren 2010 - 2012 varierar det genomsnittliga meritvärdet mellan 212,4 och 234,7. År 2013 sjunker det till 198,8, att jämföra med rikets 212,8. Andelen behöriga elever till yrkesprogram på gymnasieskolan är 100 procent jämfört med 87,6 procent i riket. Behörigheten till högskoleförberedande program är också 100 procent, att jämföra med rikets 86,5.

På grund av få flickor i Junsele skola anges inte skillnaderna i genomsnittligt meritvärde mellan flickor och pojkar i Skolverkets officiella statistik.

Helhetsbedömning

Skolinspektionens beslut redogör för de brister som framkommit vid tillsynstillfället. Det är dock huvudmannen som ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. I detta ligger ansvar för att vidta åtgärder för att rätta till brister närhelst de framkommer.

I Junsele skola ges eleverna goda förutsättningar att nå de nationella målen för utbildningen. Elevernas kunskapsutveckling följs och utvärderas kontinuerligt på individnivå genom lärarnas egen undervisning och de skriftliga individuella utvecklingsplanerna. Tillsynen ger en samstämmig bild av att skolan bedriver ett aktivt och medvetet värdegrundarbete där förebyggande och åtgärdande insatser omfattas. Bland annat finns ett så kallat antimobbingteam som omspänner ett förebyggande arbete från förskoleklass till och med årskurs 9. Skolenheten har också en förstelärare.

Rektorn, som tillträdde i september 2013, har inlett ett utvecklingsarbete i syfte att nå ökad måluppfyllelse. Tre områden har identifierats och arbetet har påbörjats.

Skolinspektionen bedömer dock att skolenheten i sitt systematiska kvalitetsarbete i högre utsträckning behöver följa upp, analysera och dokumentera resultat och måluppfyllelse. Det saknas uppföljning och analys av måluppfyllelsen i förskoleklass och i de ämnen i årskurs 3 som har kunskapskrav.

Likaså saknas dokumenterade analyser av kunskapsresultaten i årskurs 6 och 9 och resultaten på de nationella proven. Det saknas också en uppföljning och analys av hur särskilda stödresurser används och vilka effekter de får för att de på bästa sätt ska komma alla elever tillgodo. Skolenheten saknar därmed viktiga underlag i sitt kvalitetsarbete.

Skolinspektionen bedömer vidare att skolans elevhälsa inte uppfyller skollagens krav på att vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevhälsans arbete behöver också följas upp och utvärderas.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Sollefteå kommun att vidta nedanstående åtgärd/åtgärder för att avhjälpa påtalade brist/brister.

De vidtagna åtgärderna ska senast den 5 juni 2014 redovisas till Skolinspektionen på adress Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå eller skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se

Redovisningen ska lämnas av tjänsteman på nämndens vägnar, nämndordförande, utskott eller berörd nämnd. Lämnas redovisningen av någon som företräder huvudmannen ska det framgå att delegation finns. Vänligen ange ärendets diarienummer vid kontakt med Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Bedömning

Sollefteå kommun och skolenhetens rektor måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att skolenhetens plan mot kränkande behandling bygger på en aktuell kartläggning av situationen vid skolan, anpassad till de särskilda förhållanden som råder i verksamheterna.
- Se till att det i planen mot kränkande behandling finns en redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder har genomförts.

Motivering

Enligt skollagen ska det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivas ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling. Som ett led i detta ska varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för

att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Planen ska upprättas, följas upp och även ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Planen mot kränkande behandling ska vara anpassad till de särskilda förhållanden som råder i den egna verksamheten. Planen ska återspegla förhållandena i verksamheten och en kartläggning behöver ligga till grund för bedömningen av vilka insatser som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling under det kommande året (se Skolverkets allmänna råd Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling, 2012:1274).

I Junsele skola finns en likabehandlingsplan för år 2013. Planen för år 2014 håller, vid tidpunkten för tillsynen, på att revideras. I 2013 års plan finns bland annat rubrikerna Vision och värdegrund, Definition av kränkande behandling, Arbetsgång vid kränkning av elever och personal samt Utvärdering. I planen framgår inte att en kartläggning har genomförts och detta bekräftas i intervjuer. I planen framgår inte heller de specifika förutsättningar som gäller för respektive verksamhet - skola, förskoleklass och fritidshem. Det saknas vidare en redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder har genomförts.

Planen bör benämnas plan mot kränkande behandling. Planen kan skrivas ihop med likabehandlingsplanen. Oavsett vad man väljer att kalla planen är det viktigt att det framgår att den omfattar såväl arbetet med likabehandling som arbetet mot kränkande behandling. Planen mot kränkande behandling ska också tas fram under medverkan av elever och personal.

Skolinspektionen bedömer att rektorn i Junsele skola måste se till att planen mot kränkande behandling bygger på en aktuell kartläggning av situationen vid skolan och att planen i övrigt följer författningarnas krav.

Författning

6 kap. 6 och 8 §§ skollagen

Lgr 11 2.1 Övergripande mål och riktlinjer, Normer och värden

Förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Särskilt stöd**Bedömning**

Sollefteå kommun och skolenhetens rektor måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att skolans personal, när det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, anmäler detta till rektorn.
- Se till att rektorn fattar formella beslut om anpassad studiegång och särskild undervisningsgrupp.
- Ge studiehandledning på modersmålet till elever som har behov av det
- Se till att det i åtgärdsprogrammen framgår hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering*Arbetsgången med särskilt stöd*

Enligt skollagen ska lärare anmäla till rektor om det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, eller om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Rektor ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn, och om utredningen av elevens behov visar att eleven inte behöver särskilt stöd ska rektorn besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. Uppdraget att fatta beslut om åtgärdsprogram kan i vissa fall delegeras till någon i personalen på skolan. Det särskilda stödet ska i första hand ske inom den elevgrupp som eleven tillhör.

I Junsele skola finns en arbetsgång för vad som gäller när det uppmärksammas att en elev eventuellt kan vara i behov av särskilt stöd. Steg ett är att undervisande lärare anmäler till specialpedagog/speciallärare via en blankett "Anmälan till speciallärare/specialpedagog". Om en bedömning görs att ärendet ska vidare till elevhälsan blir nästa steg att undervisande lärare, mentor eller specialpedagog/speciallärare anmäler till elevhälsan, via blanketten "Anmälan till Elevhälsoteamet (EHT)". I dessa båda blanketter ska anges om åtgärdsprogram medsändes. Det framgår i intervjuer att åtgärdsprogram kan vara påbörjat eller redan upprättat när ärendet tas upp i elevhälsan.

Skolinspektionen bedömer att rektorn måste se till att det är rektorn som får anmälan om att en elev kan vara i behov av särskilt stöd när det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Ett

åtgärdsprogram får alltså inte upprättas förrän rektorn tagit beslut om att ett sådant ska upprättas.

Åtgärdsprogram

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

I de åtgärdsprogram i Junsele skola som Skolinspektionen fått ta del av finns en redogörelse av elevens behov och hur de ska tillgodoses. I åtgärdsprogrammen finns bland annat rubrikerna nuläge, övergripande mål, delmål samt konkreta åtgärder/metoder. Datum för utvärdering finns också angivet. Det framgår dock inte av åtgärdsprogrammen vem som ansvarar för vad och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. För att skapa en tydlig ansvarsfördelning och garantera att stödinsatserna sätts in, följs upp och utvärderas är det viktigt att det framgår vem eller vilka som är ansvariga för att genomföra olika insatser samt vilken befattning dessa personer har.

Skolinspektionen bedömer att rektorn i Junsele skola måste se till att de åtgärdsprogram som upprättas för eleverna innehåller en redogörelse över hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som ansvarar för vad.

Beslut om särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång

Enligt skollagen, får om det finns särskilda skäl, särskilt stöd ges i annan undervisningsgrupp än den som eleven tillhör. Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får rektorn fatta beslut om anpassad studiegång som innebär avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen. Sådana åtgärder ska vara särskilda beslut som fattas av rektorn i samband med ett beslut om åtgärdsprogram.

I Junsele skola framkommer att nyanlända elever får en klasstillhörighet och börjar sin skolgång i en förberedelseklass där undervisning ges i ämnet svenska som andraspråk under en tid. De nyanlända eleverna läser inte alla ämnen vilket innebär att en anpassad studiegång genomförs. Det framkommer exempelvis att de naturorienterande- och samhällsorienterande ämnena tagits bort utan att skolan gör en individuell bedömning för varje elev. Av intervju med rektor framgår att det inte fattas individuella beslut om särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång.

Skolinspektionen vill klargöra att en förberedelseklass måste ses som en särskild undervisningsgrupp. Det är viktigt att framhålla att det är en individuell bedömning som ska göras för varje elev. Det är också angeläget att beslut om placering i särskild undervisningsgrupp begränsas i tid samt att skolan långsiktigt planerar för elevens framtida skolgång i den ordinarie verksamheten. Beslut om placering i särskild undervisningsgrupp och anpassning av studiegången kan alltså inte göras utifrån en generell bedömning av en grupp elever.

Skolinspektionen bedömer att rektorn måste fatta beslut utifrån en individuell bedömning om särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång enligt författningarnas krav.

Studiehandledning på modersmålet

Av skollagen framgår att om en utredning visar att en elev behöver särskilt stöd ska eleven ges sådant. Enligt skolförordningen ska en elev få studiehandledning på sitt modersmål om eleven behöver det.

I Junsele skola finns ett antal elever med annat modersmål än svenska. Behov av undervisning i modersmål samordnas av en rektor i kommunen. Av tillsynen framgår att studiehandledning på modersmålet ges för vissa elever med annat modersmål än svenska. Bland annat finns tillgång till en lärare cirka en timme i veckan. Rektor uppger att behovet av studiehandledning inte tillgodoses för alla elever då förvaltningen har svårigheter att rekrytera lärare i alla modersmål.

Vidare framgår att utredning av elevers behov av studiehandledning inte genomförs utifrån skollagens krav att en elev som behöver särskilt stöd ska ges sådant. Då studiehandledning är en form av särskilt stöd som varje skolenhets rektor ansvarar för, är detta inte förenligt med skollagens krav.

Skolinspektionen vill understryka att beslut om studiehandledning på modersmålet ska, i enlighet med skollagens krav om att elevers behov av särskilt stöd ska utredas, grundas på en individuell utredning, bland annat avseende omfattning och utformning av studiehandledningen.

Författning

3 kap. 8–9 §§ skollagen

3 kap. 11–12 §§ skollagen

5 kap. 4 § skolförordningen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning**

Sollefteå kommun och skolenhetens rektor måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att skolans systematiska kvalitetsarbete omfattar analys av skolenhetens resultat.
- Se till att måluppfyllelsen i förskoleklass följs upp och utvärderas.
- Se till att uppföljningen av kunskapsresultaten i årskurs 3 omfattar alla ämnen som har kunskapskrav i årskurs 3.
- Se till att skolenhetens värdegrundsarbete och elevhälsans arbete följs upp och utvärderas.
- Se till att skolenhetens arbete med särskilt stöd följs upp och utvärderas som underlag för att ompröva skolans arbete med särskilt stöd.
- Se till att det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras.
- Se till att kvalitetsarbetet genomförs under medverkan av lärare, övrig personal och elever.

Motivering

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Rektor ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Inom varje skolenhet ska verksamheten systematiskt planeras, följas upp och utvecklas. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara de nationella mål som finns för utbildningen. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbetet på enheten genomförs enligt skollagens krav. Det systematiska kvalitetsarbetet ska även dokumenteras.

I Sollefteå kommun finns ett så kallat årshjul framtaget för verksamheternas systematiska kvalitetsarbete och gäller från januari till och med december. Varje verksamhet ska utifrån detta utarbeta ett lokalt årshjul och redovisa till skolförvaltningen skolenhetens resultat inom angivna områden, en så kallad resultatredovisning. För år 2012 ingår att redovisa målområdena Ledarskap, Kunskaper, Bedömning och betyg, Skola och hem, Normer och värden samt Skolrestaurang/Måltider. Inom varje målområde finns delområden där lägesbeskrivning, resultat, analys och utvärdering samt förbättringsåtgärder ska redovisas. I Junsele skola finns en resultatredovisning för år 2012 där resultat

redovisas inom nämnda områden. Någon återkoppling från skolförvaltningen till skolenhetens personal har inte genomförts.

Resultatredovisningen för år 2013 är inte klar, enligt skolenhetens rektor som varit rektor i Junsele skola sedan september 2013. Rektorn har inlett ett utvecklingsarbete i syfte att nå ökad måluppfyllelse. Tre områden har identifierats och arbetet har påbörjats.

Lärarna följer elevernas kunskapsutveckling bland annat genom den egna undervisningen och genom att dokumentera elevernas kunskapsutveckling i den skriftliga individuella utvecklingsplanen. I intervjuer framkommer att lärarna redovisar, via kommunens digitala system, resultat på de nationella ämnesproven och resultat på de tester som genomförs i ämnena matematik och svenska i olika årskurser. Analysen av dessa resultat i Junsele skola sker i huvudsak i arbetslagen och mellan olika lärare. Någon analys på skolenhetsnivå har ännu inte genomförts under 2013. Både rektor och personal är medvetna om behovet av detta. Skolans rektor anses sig dock ha kunskap om elevernas kunskapsresultat bland annat via regelbundna möten med personal och elevhälsa.

Av tillsynen framgår att det på skolenhetsnivå saknas en dokumenterad sammanställning och analys av verksamhetens måluppfyllelse i förskoleklass. Likaså saknas en dokumenterad sammanställning och analys av måluppfyllelsen i årskurs 3 i ämnena svenska, matematik och de naturorienterande- och samhällsorienterande ämnena. I Junsele skola saknas också dokumenterade analyser av kunskapsresultaten i årskurs 6 och 9.

Andra delar av verksamheten som inte i tillräcklig omfattning följs upp och utvärderas är hur särskilda stödresurser används och vilka effekter de får för att de på bästa sätt ska komma alla elever tillgodo samt elevhälsans arbete. Likaså saknas en samlad dokumenterad bild och analys av olika resultat inom värdegrundsarbetet på skolenhetsnivå. Det innebär att det inte finns tillräckligt underlag för att ompröva arbetet inom dessa verksamheter och vid behov genomföra förändringar.

För att rektor ska kunna vidta välgrundade åtgärder i syfte att förbättra verksamheten måste den samlade bedömningen av måluppfyllelsen och kunskapsresultaten ta sin utgångspunkt i de resultat som verksamheten uppnår.

Analysen ska ge svar på vilka områden som är i behov av insatser för att öka måluppfyllelsen. Dokumenterade analyser på skolenhetsnivå kan exempelvis handla om att analysera skillnader i kunskapsresultat över tid, mellan olika ämnen och mellan kön, i förhållande till faktorer såsom arbetsformer, arbetsätt, materiella resurser, personalens kompetens samt hur bedömning och betygsättning genomförs. Det senare utifrån att endast 80,7 procent av lärarna läsåret 2012/13 har pedagogisk högskoleexamen, att jämföra med rikets 86,3

procent. Dokumentation av analysarbetet gör det möjligt att följa skolans kvalitetsarbete över tid och se effekterna av ett utvecklingsarbete. Kvalitetsarbetet måste vidare genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever.

Skolinspektionen bedömer, mot bakgrund av ovanstående, att skolans kvalitetsarbete måste ta sin utgångspunkt i en dokumenterad och samlad bedömning av måluppfyllelse och resultat samt en analys av skolenhetens resultat i relation till kursplanernas kunskapskrav och de nationella målen i läroplanen.

Författning

4 kap. 4-6 §§ skollagen

Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

Sollefteå kommun och skolenhetens rektor måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Se till att det skapas förutsättningar för elevhälsans personal att arbeta förebyggande och hälsofrämjande.

Motivering

I skollagen anges att det för eleverna ska finnas elevhälsa som ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

Vägledning om elevhälsans uppdrag finns i de lagförarbeten som framhåller bland annat följande: Elevhälsans uppgift bör vara att främja lärande, utveckling och hälsa hos alla elever och att ha fokus på elever som är i behov av stöd för sitt lärande. Huvudmannen har ett ansvar att följa undervisningen för att tidigt upptäcka sådana miljöer som kan vara till hinder eller ogynnsamma för elever. Elevernas egna synpunkter när det gäller vad som orsakar problem och hur de kan hanteras bör tas till vara. Elevhälsan har en självklar roll i arbetet med analys och åtgärder, som bör inriktas på såväl individ-, som grupp- och skolnivå. I det individuellt inriktade arbetet har elevhälsan ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bland

annat elevernas arbetsmiljö, skolans värdegrund som till exempel arbetet mot kränkande behandling, livsstilsrelaterad ohälsa, jämställdhet samt sex- och samlevnadsundervisning. Arbeta med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan (prop. 2001/02:14, s. 26–27 och 2009/10:165, s. 276).

Junsele skola har tillgång till elevhälsa. Kurator, skolsköterska, specialpedagog och speciallärare tillsammans med rektorn deltar i elevhälsans träffar som äger rum varannan vecka. Skolpsykolog och skolläkare kallas in vid behov. I kommunen finns ett centralt resurscentrum med bland annat tal- och hörselpedagoger samt specialpedagoger som skolenheten kan nyttja.

I tillsynen framkommer att det finns ett förebyggande och hälsofrämjande arbete när det gäller insatser som rör enskilda elever. Något kontinuerligt och strukturerat samarbete med skolenhetens personal för att kunna arbeta förebyggande och hälsofrämjande finns dock inte. Elevhälsans personal uppger att de främst arbetar med att vidta åtgärder på individnivå och i mindre grad genomförs förebyggande insatser på grupp- och skolenhetsnivå. De involveras inte heller i några analyser av hur elevhälsans arbete på skolenheten fungerar och de eventuella utvecklingsbehov som kan finnas.

Skolinspektionen bedömer att elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete inte uppfyller författningarnas krav. Rektorn i Junsele skola måste därför se till att det skapas förutsättningar för elevhälsan att bedriva ett förebyggande och hälsofrämjande arbete som uppfyller författningarnas krav.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Sollefteå kommun en anmärkning.

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- De skriftliga individuella utvecklingsplanerna innehåller inte alltid information om elevernas kunskapsutveckling i förhållande till läroplanen och kunskapskraven i de ämnen eleverna får undervisning i.

Motivering

I årskurs 1–5 ska läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

I Junsele skola upprättas skriftliga individuella utvecklingsplaner med omdömen i samband med att utvecklingssamtal genomförs. Skolinspektionen har tagit del av tre olika planer med skilda sätt att formulera elevernas måluppfyllelse. Det finns bedömningar som utgår från kunskapskraven men det finns också bedömningar som enligt Skolinspektionens inte ökar förståelsen av elevens kunskapsutveckling. Det står bland annat "Ligger "först"", "haft "fullt"", "nästan fullt", "Jobbar bra" och "Mycket duktig". Det är viktigt, enligt Skolinspektionen, att undvika generaliseringar av karaktärsdrag och diffusa formuleringar som inte tar sin utgångspunkt i de långsiktiga förmågorna och kunskapskraven i läroplanen.

Sammantaget bedömer Skolinspektionen att bristen i skolenhetens skriftliga individuella utvecklingsplaner är mindre allvarlig. Sollefteå kommun förutsätts rätta till bristen och någon redogörelse behöver inte lämnas till Skolinspektionen.

Författning

10 kap. 12–13 §§ skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsrådet Pär Axelsson och utredare Linnéa Forsberg.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Blomberg
Beslutsfattare

Ewa Lindberg
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.